

Aan Veiligheidsberaad	Portefeuillehouder H.M.F. Bruls	Agendapunt 12
Classificatie Vertrouwelijk	Adviseur A. Steverink/ S. van Voorst	Datum vergadering 18-03-2024

Onderwerp: Afronding consultatie protocol IRBT, vervolgproces en implementatie

Voorstel

Het Veiligheidsberaad wordt gevraagd om:

1. Op basis van de reacties van de 25 algemeen besturen veiligheidsregio het protocol IRBT te bekrachtigen;
2. In te stemmen met het voorgestelde implementatietraject waarbij de RCDV wordt gevraagd om de verbinding tussen het IRBT en de operationeel leider(s) verder uit te werken en deze ter bespreking voor te leggen aan het Veiligheidsberaad van 28 juni 2024.
3. Akkoord te gaan met het per brief informeren van de algemeen besturen veiligheidsregio over de bekrachtiging van het protocol en de toelichting hierbij;
4. Akkoord te gaan met het per brief informeren van de minister van Justitie en Veiligheid over de bekrachtiging van het protocol en haar te verzoeken een verwijzing naar het protocol op te nemen in de Memorie van Toelichting (MvT) bij de herijkte Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Aanleiding

De inhoud van het protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT) is vastgesteld in het Veiligheidsberaad op 30 juni 2023. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft in het Veiligheidsberaad op 9 oktober 2023 toegezegd om naar het IRBT en het protocol te verwijzen in de MvT van de herziene Wet veiligheidsregio's, als de 25 besturen van de veiligheidsregio's instemmen met het protocol IRBT.

In oktober 2023 is het IRBT-protocol ter vaststelling aangeboden aan de algemeen besturen van de veiligheidsregio's. 24 besturen hebben ingestemd met het protocol (zie bijlage a). Het algemeen bestuur (AB) van Veiligheidsregio Haaglanden neemt een tussenstap en vraagt opheldering op een aantal punten alvorens op 12 april a.s. tot een besluit te komen. Daarnaast blijkt uit de ontvangen reacties dat er nog vragen zijn over:

- > Onafhankelijke juridische check naar uitvoerbaarheid;
- > Mechanisme van besluitvorming;
- > Verhouding rol IRBT tot andere bevoegde gezagen;
- > Testen en evalueren van protocol in de praktijk;
- > Behoeftte aan verdere invulling van operationalisering.

Deze notitie gaat kort in op de door de veiligheidsregio's gestelde vragen en licht het beoogde vervolgproces voor implementatie van het protocol IRBT toe.

Toelichting op het voorstel

Het doel van het IRBT is om bij een bovenregionale ramp te komen tot eenduidige besluitvorming tussen de betrokken voorzitters veiligheidsregio. Zoals opgenomen in de preambule van het protocol is artikel 39 Wvr hiertoe de basis. Het IRBT biedt een antwoord op de vraag hoe om te gaan met het verantwoordelijkheidsvacuüm dat voorzitters van veiligheidsregio's momenteel ervaren bij

bovenregionale crises en is daarmee een praktische oplossing voor en door burgemeesters ten tijde van bovenregionale crises.

Verzoek om onafhankelijke juridische check

De Commissie-Muller concludeerde in de evaluatie van de Wvr dat deze tekort schiet als het gaat om bovenregionale crises. Na discussie met het Rijk over mogelijk oplossingsrichtingen is niet gekomen tot wettelijke borging van deze lacune. Bij gebrek aan beter is daarom gekomen tot het protocol IRBT als een praktische oplossing. Met het protocol IRBT wordt een leemte in de wet oplost en daarmee is toetsing aan wet- en regelgeving weinig behulpzaam. In die context is het van belang om het protocol nu te bekrachtigen. Uit evaluaties van bovenregionale incidenten en beoefening zal vervolgens blijken of en waar het protocol bijstelling nodig heeft.

Mechanisme van besluitvorming

Het protocol moet gelezen worden in het licht van bovenregionale crises of rampen niet zijnde landelijk. Bij nationale crises is een centralere regierol voor de Minister van JenV logisch, maar bovenregionaal is dit niet passend vanwege het overwegend regionale karakter van dit type incidenten.

Een uit hun midden benoemd voorzitter die collectieve doortastendheid van het IRBT waarborgt, lijkt in deze situaties het meest pragmatisch en recht doen aan de situatie vanuit het oogpunt van de decentrale veiligheidsregio's. Het IRBT volgt hierbij de systematiek van artikel 39 Wvr: besluitvorming op basis van unanimité geniet *altijd* de voorkeur tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet. Besluiten van het IRBT worden bekrachtigd door afzonderlijke voorzitters binnen hun eigen Regionale Beleidsteams.

Betrokkenheid gezagen

De preambule verduidelijkt ook hoe de betrokkenheid van andere autoriteiten is geregeld. Volgens de gebruikelijke (en ongewijzigde) crisisstructuren vindt brede afweging plaats binnen de regionale beleidsteams (RBT's). Daarop brengt de voorzitter het geconsolideerde standpunt naar het IRBT voor gezamenlijke standpuntbepaling. Het protocol sluit de mogelijkheid voor andere autoriteiten om aan te sluiten in het overleg niet uit. Deze gezagen hebben geen vaste zitting in het IRBT en sluiten op uitnodiging aan.

Advies BO Crisisbeheersing

Het bestuurlijk overleg Crisisbeheersing heeft in haar vergadering van 19 februari 2024 nogmaals het belang van het IRBT onderschreven. Het BO erkent de noodzaak tot gestroomlijnde bovenregionale afstemming bij crises en ziet hiervoor een oplossing in het IRBT. Hoewel er nog vraagstukken liggen over de praktische en juridische uitwerking van voorliggend IRBT-protocol, adviseert het BO om al van start te gaan met de omschreven werkwijze. De komende tijd moet het IRBT-protocol dan wel goed beoefend worden, zodat eventuele knelpunten en vraagstukken verder verkend kunnen worden. Deze punten worden dan meegenomen in de evaluatie van het protocol.

Implementatie IRBT

Enkele algemene besturen hebben in hun consultatiereactie opgemerkt dat het protocol ruimte biedt voor verdere invulling, met name wat betreft de operationele uitwerking. Hiertoe zal de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) verzocht worden om voor het Veiligheidsberaad van 28 juni 2024 te komen met een passend voorstel voor de verbinding tussen het IRBT en de operationeel leider(s) verder uit te werken. Daarna zal het IRBT-protocol worden beoefend. Een voorstel daartoe zal eveneens aan het Veiligheidsberaad worden voorgelegd.

Tenslotte wordt de werking van het protocol na elk bovenregionaal incident geëvalueerd. De bevindingen hiervan worden tweejaarlijks gedeeld met alle algemeen besturen veiligheidsregio. Na twee tot drie jaar wordt geëvalueerd of de werkwijze aan de verwachtingen van de voorzitters veiligheidsregio voldoet.

Communicatie

Als alle 25 veiligheidsregio's hebben ingestemd wordt het protocol gepubliceerd op de website van het Veiligheidsberaad.

Besluitvormingsproces

Historie

Gremium	Datum	Inhoud besluit
BO Crisisbeheersing	19-2-2024	Bespreking consultatie protocol IRBT
Veiligheidsberaad met minister JenV	9-10-2023	Bespreking protocol IRBT met Minister JenV
Veiligheidsberaad	30-06-2023	Vaststelling protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)

Vervolg

Gremium	Datum	Inhoud besluit
Veiligheidsberaad	18-13-2024	Afronding consultatie protocol IRBT, vervolgproces en implementatie.

Bijlagen

- a) Reactiematrix - Regionale besluitvorming Protocol IRBT
- b) Protocol Interregionaal Beleidsteam